

Borland Delphi және оның негізгі жұмыс принциптері

“Білімді, сауатты адамдар – бұл адамзат
дамуының негізгі күші”

Н.Ә.Назарбаев

Мақсаты:

Білімділік: Delphi интегралды ортасында Standard панелі компоненттерімен жұмыс жасау, яғни компоненттерді формаға орналастыру, компоненттердің қасиеттерін өзгерту, компоненттерге оқиға жазу, оқиғаларды өңдеу жұмыстарын жүргізуді және қолданбаны орындауға жіберуді үйрену.

Дамытушылық: Студенттердің алған теориялық білімдерін практика жүзінде орындау дағдыларын шыңдау. Студенттердің таным белсенділігін арттыра отырып, шығармашылық, ойлау қабілетін дамыту.

Тәрбиелілік: Студенттерді тиянақтылыққа, жауапкершілікке, ізденімпаздыққа, шапшаңдыққа тәрбиелей отырып білім беру.

“Білім шыңы”

J	K	R	Q	W	R	Y	T	E	T	O	P	R	Y	H
H	V	K	E	S	A	H	U	G	J	H	B	D	D	R
Q	E	A	L	D	T	L	V	R	W	I	E	H	L	J
W	Y	U	R	S	B	M	K	A	B	L	S	N	F	R
I	D	J	L	K	N	I	W	F	P	X	E	S	Z	A
A	F	V	U	I	T	N	V	H	V	H	Z	F	K	O
F	C	X	G	U	O	P	I	M	I	A	S	B	T	X
Z	P	E	Y	D	O	J	A	D	F	L	F	M	D	H
X	B	R	A	H	A	R	M	H	S	J	E	J	I	N
A	S	W	O	K	E	D	E	K	B	M	A	S	O	B
Y	N	V	C	G	I	A	Z	A	B	U	D	I	B	A
T	O	P	E	I	R	S	A	D	L	I	T	A	H	C
A	F	T	U	L	X	A	C	A	V	P	Z	T	D	X
W	N	D	O	H	S	K	M	Z	A	D	A	I	O	A
I	B	D	T	P	H	E	V	C	X	I	C	D	C	N

J	K	R	Q	W	R	Y	T	E	T	O	P	R	Y	H
H	V	K	E	S	A	H	U	G	J	H	B	D	D	R
Q	E	A	L	D	T	L	V	R	W	I	E	H	L	J
W	Y	U	R	S	B	M	K	A	B	L	S	N	F	R
I	D	J	L	K	N	I	W	F	P	X	E	S	Z	A
A	F	V	U	I	T	N	V	H	V	H	Z	F	K	O
F	C	X	G	U	O	P	I	M	I	A	S	B	T	X
Z	P	E	Y	D	O	J	A	D	F	L	F	M	D	H
X	B	R	A	H	A	R	M	H	S	J	E	J	I	N
A	S	W	O	K	E	D	E	K	B	M	A	S	O	B
Y	N	V	C	G	I	A	Z	A	B	U	D	I	B	A
T	O	P	E	I	R	S	A	D	L	I	T	A	H	C
A	F	T	U	L	X	A	C	A	V	P	Z	T	D	X
W	N	D	O	H	S	K	M	Z	A	D	A	I	O	A
I	B	D	T	P	H	E	V	C	X	I	C	D	C	N

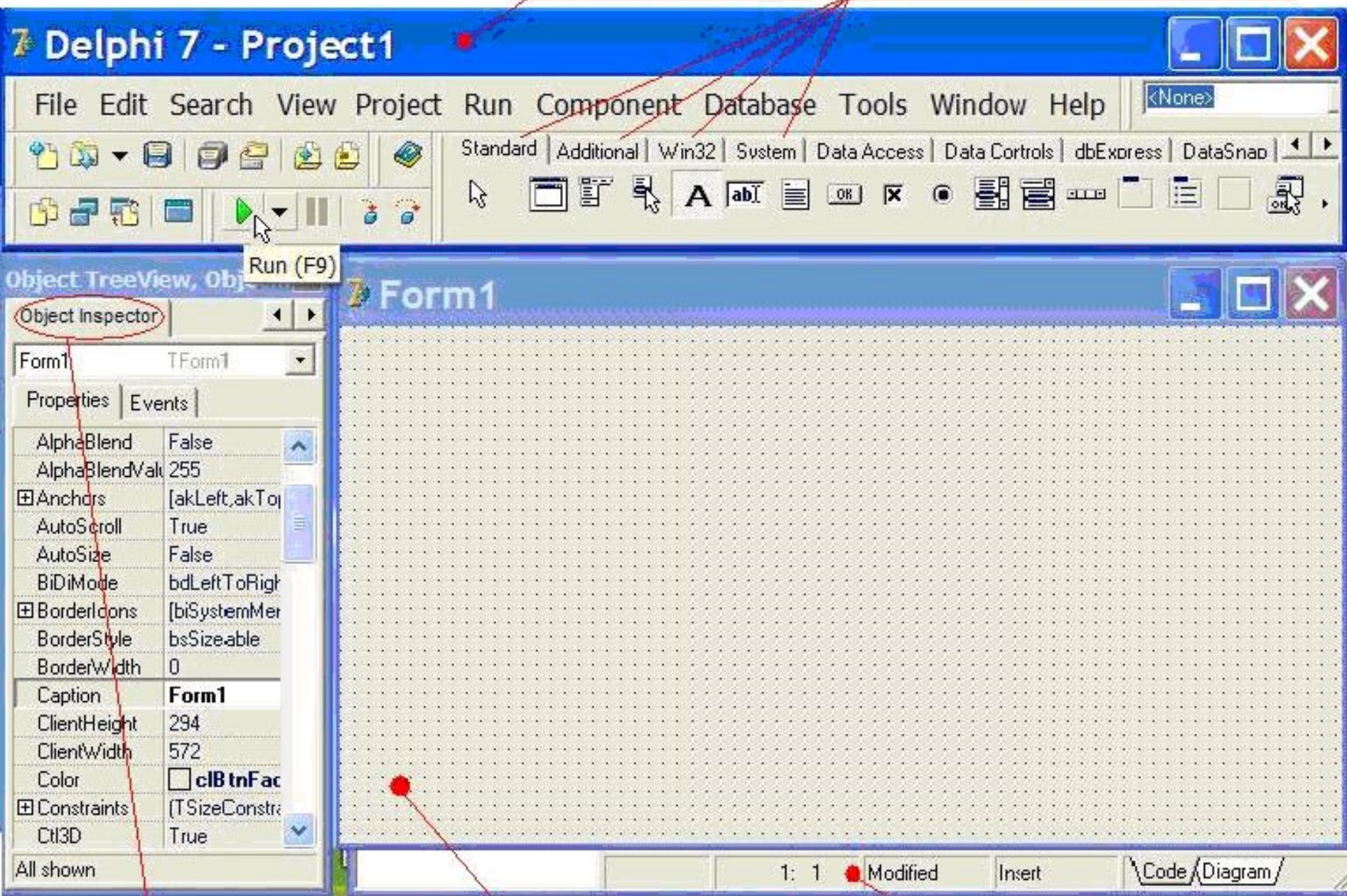
Дұрыс жауаптары

1. var
2. Delphi
3. begin
4. integer
5. blue
6. if
7. and
8. do
9. red
10. top

1. else
2. program
3. left
4. while
5. real
6. to
7. then
8. button
9. label
10. caption

Басты терезе

компоненттер палитрасының беттері

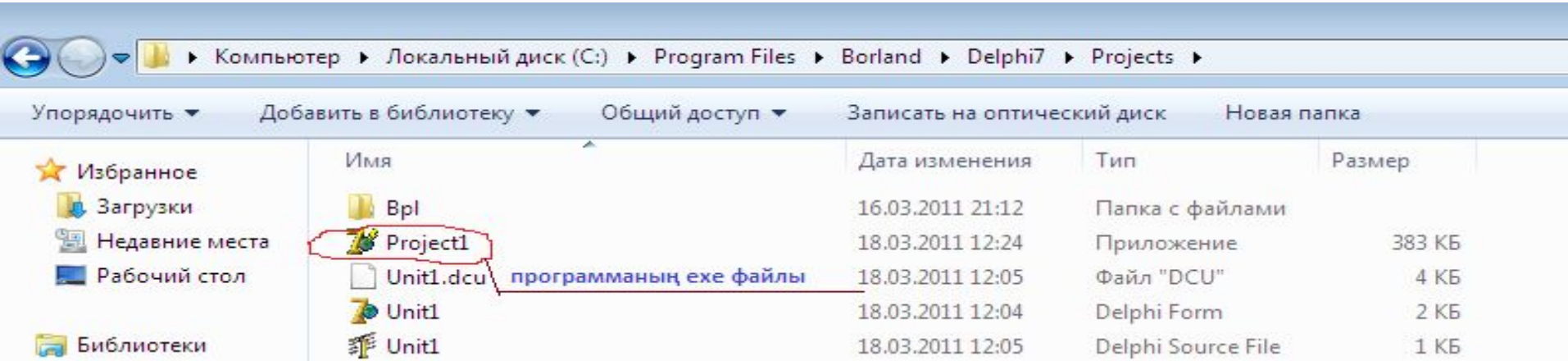

объектілер инспекторы

Пішін терезесі

программа терезесі, Модуль

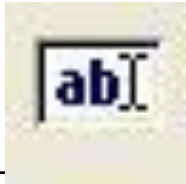

Бағдарлама әдетте, C:\Program Files\Borland\Delphi7\ Projects бумасында күрылады.

Delphi компоненттері палитрасының беттері

Пикто- грамма	Компонент аты	Компоненттің атқаратын қызметі
	<i>Label</i>	Белгі. Бұл статикалық мәтін түріндегі қысқа хабарламаларды орналастыру үшін қолданылады.
	<i>Edit</i>	Енгізу жолы. Ол пайдаланушының бір жолдық мәтіндік ақпаратты енгізуіне арналған.
	<i>Button</i>	Командалық батырма. Бағдарламада осы компоненттің onclick оқиғасы өңдеушісінің көмегімен команданы жүзеге асыру үшін қолданады.

Типі **TForm** болып келген объект бағдарламаның негізі болып табылады. Форманың төмендегідей қасиеттері бар:

Name – форма аты. Бағдарламада форма аты форманы басқару үшін және форма компонентіне кіру үшін пайдаланылады.

Caption – тақырып мәтіні жазылады.

Top – форманың жоғарғы шекарасынан экранның жоғарғы шекарасына дейінгі қашықтық.

Left – форманың сол жақ шекарасынан экранның сол жақ шекарасына дейінгі қашықтық.

Width – форманың ені.

Height – форманың биіктігі.

Color – фонның түсі.

Font – қаріп. Форма бетіндегі болатын компоненттердегі пайдаланылатын қаріпті (шрифті) анықтайды.

Есиминизди енгизиниз

Салем

Тазалау

Шыгу

тус озгерту

Үйге тапсырма

Теориялық: «Delphi 7 бағдарламалау ортасының standard беті» тақырыбында қосымша әдебиеттерден ізденіп келу, standard беті компоненттерін жаттап келу

Практикалық: А.Медешова оқулығынан, 124 беттегі 1 – 3 жаттығуларды орындау

Шығармашылық: «Delphi 7 бағдарламалау» тақырыбына слайд дайындау

Қорытындылау

